

UITSPRAAK 20-210

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake
het beroep van [naam], appellant
tegen
de Examencommissie [X], verweerder

Procesverloop

Bij besluit van 26 mei 2020 heeft verweerder het tentamen [X] ongeldig verklaard omdat daarin sprake is geweest van fraude en een aantekening van de fraude in het studentendossier van appellant gemaakt.

Op 6 juli 2020, ontvangen op 9 juli 2020 heeft appellant administratief beroep bij het College ingesteld.

Op 22 juli 2020 heeft verweerder getracht een minnelijke schikking te treffen met appellant. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Op 6 augustus 2020 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Op 19 augustus 2020 heeft verweerder nadere stukken ingediend.

Het beroep is behandeld op 25 augustus 2020 tijdens een (online) zitting van een kamer uit het College. Appellant heeft aan de zitting deelgenomen. Namens verweerder hebben [namen], respectievelijk bestuurlijk en ambtelijk secretaris van de examencommissie [X], deelgenomen.

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Appellant volgt sinds het studiejaar 2019-2020 de bacheloropleiding [X].

Uitspraak
20-210
Blad 2/7

Op 31 maart 2020 is het tentamen [X] afgelegd. [X] is een onderwijseenheid dat in het eerste studiejaar wordt aangeboden en het behalen ervan leidt tot toekenning van 5 ECTS.

Op 6 mei 2020 hebben verweerder en appelland met elkaar gesproken over het vermoeden van fraude.

Verweerder heeft aan het College de Turnitinrapportages van het tentamen van appelland en die van de medestudent verstrekt. Daarbij heeft verweerder onder meer bij vraag 4 de antwoorden van beide studenten vergeleken en dit overzicht in een word-document ter verheldering ook aan het College verstrekt.

2 – Het standpunt van verweerder

Verweerder stelt zich op het standpunt dat terecht fraude is vastgesteld. Zij ziet de impact van de aantekening van fraude in het studentdossier, maar acht dit onlosmakelijk verbonden aan de vaststelling dat sprake is geweest van fraude als gevolg van onregelmatigheden. Verweerder is van mening dat ook in geval van niet intentioneel beschikbaar stellen van informatie aan een andere student, de student verantwoordelijkheid is voor het feit dat hij de informatie ten tijde van het tentamen feitelijk beschikbaar maakt voor een andere student. En dat is wat er gebeurde op het moment dat de student tijdens het tentamen gebruik maakte van een middel en/of platform waar een ander bij kan. De andere student kreeg hiermee immers toegang tot deze informatie. Naar het oordeel de examencommissie is er daarmee sprake van fraude, zoals omschreven in artikel 6.1 van de R&R. Gelet op de substantiële overlap met het tentamen van de andere student, heeft verweerder niet anders kunnen concluderen dan dat een correct oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van appelland geheel of gedeeltelijk onmogelijk is gemaakt en dus als fraude in de zin van artikel 7.12b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (“WHW”) beschouwd moet worden.

3 – De gronden van het beroep

Appelland stelt zich op het standpunt dat hij aanvankelijk zijn antwoorden op het tentamen heeft uitgewerkt via het programma Google Drive. Ongelukkigierwijs heeft hij daarmee een medestudent die deel uitmaakte van een groepje waarmee hij eerder in Google Drive een opdracht heeft gemaakt onopzettelijk de mogelijkheid gegeven tot toegang van zijn werk. Appelland is van mening dat anders dan verweerder stelt – er van zijn kant geen sprake is geweest van afkijken noch van uitwisselen van informatie. Zijn handelen valt niet onder de

**Uitspraak
20-210**

Blad 3/7

definitie van fraude als genoemd in artikel 1.2 van de R&R. Voorts stelt appelland zich op het standpunt dat duidelijk te zien is aan zijn schrijfstijl en de manier van antwoorden dat hij de auteur is, wanneer dit vergeleken wordt met eerder werk van hem. Appellant wenst de aantekening van fraude in zijn studentendossier verwijderd te hebben.

4 – Relevante regelgeving

De R&R vermeldt, voor zover hier van belang:

Artikel 1.2

Fraude: Elk handelen (waaronder onregelmatigheden en plagiaat), dat het vormen van een correct oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt, wordt als fraude in de zin van artikel 7.12b WHW beschouwd.

Hoofdstuk 6 Fraude

Artikel 6.1 Fraude

Onder fraude wordt verstaan

- het op het lichaam hebben van smartphones, smartwatches of andere apparatuur (voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, oordopjes/koptelefoon/airpods, boeken, syllabi, aantekeningen e.d.) tijdens schriftelijke deeltentamens waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan
- het afkijken bij of uitwisselen van informatie met andere studenten
- het aanpassen, uitbreiden of veranderen van de ingeleverde schriftelijke deeltentamens of praktische oefening bij de inzage
- het tonen van een vals bewijs van inschrijving
- zich voor de datum of het tijdstip waarop het (deel)toets zal plaatsvinden, in het bezit stellen van de opgaven van het desbetreffende toets
- het fingeren van of sjoemelen met onderzoeksgegevens
- het laten schrijven van werkstukken door iemand anders
- ander gedrag dat de examencommissie op grond van de binnen de faculteit c.q. opleiding vastgestelde en gecommuniceerde regels als fraude aanmerkt
- plagiëren, zijnde het handelen in strijd met de Gedragscode plagiaat Universiteit Leiden

In de Regels en Richtlijnen wordt hieronder een onderscheid gemaakt tussen fraude als gevolg van onregelmatigheden en fraude als gevolg van plagiaat. Fraude op basis van onregelmatigheden omvat alle fraude die niet als plagiaat kan gezien worden.

Uitspraak
20-210
Blad 4/7

- 6.4.3 De sancties die de examencommissie kan opleggen zijn:
- het geven van een officiële waarschuwing en deze opnemen in het studentdossier;
 - het ongeldig verklaren van de uitslag van het tentamen;
 - het uitsluiten van het deelnemen aan het tentamen ten aanzien waarvan de onregelmatigheid of fraude is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar;
 - het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer andere tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar;
 - het uitsluiten van het deelnemen aan tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar;
 - tentamens die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs met goed gevolg zijn afgelegd, waaronder mede worden begrepen werkstukken, papers en scripties, kunnen op generlei wijze deel uitmaken van het examen van de opleiding;
 - bij de vaststelling van een sanctie kan de omstandigheid van eerder door de student gepleegde fraude mede in aanmerking worden genomen.

5 – De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Ter zitting heeft appellant verklaard dat hij zijn antwoorden voor het tentamen via het programma GoogleDrive per ongeluk in een gedeelde map heeft opgesteld. Hierdoor had de medestudent toegang tot zijn antwoorden. Hij stelt zich op het standpunt dat hij zelf niet heeft afgekeken of actief informatie heeft uitgewisseld. Zijn handelen valt daarom niet onder de definitie van artikel 1.2 van de R&R. Hij gebruikt vaker GoogleDrive, omdat hij dat gebruiksvriendelijker vindt dan werken in een word-programma. De vragen van het tentamen verschenen op BlackBoard en na een timeslot gaat het postvak om de antwoorden in te dienen dicht.

Ter zitting heeft verweerder toegelicht dat de antwoorden van appellant identieke formuleringen bevatten met die van de medestudent. Anders dan appellant is verweerder van mening dat het handelen van appellant verwijtbaar is. Verweerder heeft gekozen voor de lichtste sanctie omdat voor de eerste keer bij appellant fraude is geconstateerd. Appellant en de medestudent hebben dezelfde sanctie gekregen, omdat verweerder niet onomstotelijk heeft kunnen vaststellen wie van wie onrechtmatig informatie heeft gebruikt bij verwerking van de antwoorden.

Uitspraak
20-210
Blad 5/7

Met verweerder is het College van oordeel dat appelland fraude heeft gepleegd. Appellant had kunnen en moeten weten dat het uiterst onzorgvuldig is om in een gedeelde map online zijn antwoorden te formuleren. Daarmee heeft hij het risico aanvaard dat een andere student met toegangsrechten tot dat bestand die informatie gebruikt. Als appelland gebruik wil maken van Google Drive om de antwoorden voor zijn tentamen voor te bereiden, wat als zodanig geoorloofd is, is het aan hem er zorg voor te dragen dat het bestand in elk geval tijdens het tentamen niet door een ander kan worden ingezien. Het – zij het onbewust en onbedoeld – beschikbaar stellen van zijn antwoorden, heeft verweerder terecht aangemerkt als het uitwisselen van informatie met een medestudent, zoals in artikel 6.1 van de R&R is geformuleerd. Dit is fraude en rechtvaardigt de oplegging van een sanctie aan appelland. Zie in dit verband de uitspraak van 11 december 2019, zaaknummer 2019/099, van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. Uit deze uitspraak volgt dat ook de student die tijdens een tentamen informatie aan een andere student beschikbaar stelt zich schuldig maakt aan fraude.

Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW dient te worden aangemerkt als een strafmaatregel, die door het College zonder terughoudendheid op evenredigheid dient te worden getoetst. Aan zodanige maatregel dienen expliciet feiten, omstandigheden en verklaringen ten grondslag te worden gelegd die de maatregel kunnen dragen.

Gelet op de verklaring van appelland dat hij via de gedeelde map op het programma Google Drive zijn medestudent toegang heeft verschaft tot zijn antwoorden, moet het ervoor worden gehouden dat de medestudent de antwoorden van appelland heeft gebruikt bij het opstellen van zijn antwoorden. Hoewel verweerder ter zitting heeft verklaard dit niet met 100% zekerheid te kunnen vaststellen, gaat verweerder wel uit van deze gang van zaken.

Ter zitting heeft verweerder toegelicht voor de lichtste sanctie gekozen te hebben, namelijk het ongeldig verklaren van het tentamen. Het College constateert dat dit niet de lichtste sanctie betreft. De lichtste sanctie is een waarschuwing. Verweerder heeft beide studenten dezelfde sanctie opgelegd, omdat bij beiden voor het eerst fraude is geconstateerd.

Uit de uitspraak van 22 mei 2016, zaaknummer 2017/053, van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs blijkt dat een examencommissie niet dezelfde sanctie mag opleggen aan studenten waarvan de één gelegenheid heeft geboden tot het plegen van fraude en de ander van die gelegenheid gebruik heeft gemaakt. Nu verweerder ook uitgaat van de lezing dat de medestudent de antwoorden van

**Uitspraak
20-210**

Blad 6/7

appellant heeft gebruikt, had verweerder hiermee in de hoogte van de sanctie ten voordele van appellant rekening moeten houden.

Gelet op het bovenstaande dient het beroep gegrond te worden verklaard. Het bestreden besluit dient gedeeltelijk te worden vernietigd, voor zover dat ziet op de oplegging van de sanctie als vermeld in artikel 6.4.3, onder b, van de R&R. Daarmee dient ook de aantekening in het dossier van appellant dat hem wegens fraude een sanctie is opgelegd te worden doorgehaald. Omdat de andere student in de hem/haar opgelegde sanctie heeft berust, kan een eventuele sanctie van appellant in elk geval niet hoger uitvallen dan die van de medestudent.

Het opleggen van een sanctie is een ambtshalve genomen besluit. Dit betekent dat verweerder na vernietiging niet verplicht is een nieuw besluit te nemen. Gegeven dat appellant onderwerp van deze procedure is geweest, met alle onzekerheid van dien, en hij – achteraf bezien – ten onrechte het tentamen opnieuw heeft moeten maken, geeft het College verweerder met klem in overweging het voor deze keer hierbij te laten. In dat geval heeft het gesprek dat appellant met verweerder voerde het karakter van een zogenoemd 'foeigesprek', waaraan voor appellant verder geen nadelige gevolgen zijn verbonden. Wel staat het verweerder vrij van het foeigesprek aantekening in het studentendossier te maken, zodat mocht appellant zich nogmaals aan fraude schuldig maken, duidelijk is dat dat niet de eerste keer is. Mocht verweerder toch een nieuw besluit nemen, staat het appellant vrij daartegen administratief beroep in te stellen als hij zich met dat besluit niet kan verenigen.

**Uitspraak
20-210**

Blad 7/7

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het bestreden besluit van 26 mei 2020, voor zover dat ziet op de oplegging van de sanctie als vermeld in artikel 6.4.3, onder b, van de R&R.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), dr. A.M. Rademaker, dr. J.J. Hylkema, M. Heezen LLB en W.J. van Wetten BSc (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. M.S.C.M. Stoop – van de Loo.

mr. O. van Loon,
voorzitter

mr. M.S.C.M. Stoop – van de Loo,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: